

Aan
De minister van Financiën van Sint Maarten

Contactpersoon	Telefoonnummer
Jacob de Glee (Cft)	+5999 461 9081
Datum	E-mail
14-Dec-2011	info@cft.an
Ons kenmerk	Uw kenmerk
Cft 201100984	
Pagina	Bijlagen
1/9	-
Onderwerp	
Advies begroting 2012	

Geachte heer Shigemoto,

Op 21 november 2011 heeft het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Cft) de conceptontwerpbegroting 2012 (de begroting) voor advies ontvangen. Het Cft heeft deze begroting beoordeeld aan de hand van de criteria genoemd in artikel 15 van de Rijkswet financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten (Rijkswet) en overige relevante regelgeving (bijvoorbeeld de comptabiliteitsverordening van Sint Maarten). De afgelopen jaren hebben aangetoond dat het begrotingsproces nog verre van vlekkeloos verloopt. Uit het onlangs gehouden assessment in het kader van het Public Expenditure and Financial Accountability (PEFA) traject is gebleken dat het financieel beheer nog sterk verbeterd moet worden. De staat van het financieel beheer heeft er mede toe geleid dat zowel de begroting 2010 als de begroting 2011 pas in augustus van het betreffende begrotingsjaar (dus ruim over de helft) in uitvoering kon worden genomen. Deze vertraging heeft er naar alle waarschijnlijkheid ook toe geleid dat bij de begrotingsvoorbereiding 2012 de wettelijke termijnen overschreden zijn. Het Cft heeft de RMR hier begin september van in kennis gesteld. Het Cft spreekt de wens uit dat de begroting 2012 eerder in uitvoering genomen kan worden dan die in de afgelopen jaren, al acht het Cft behandeling van een begroting voorzien van een positief advies, voor 1 januari 2012 nog niet haalbaar. Indien op 1 januari 2012 nog geen sprake is van een vastgestelde begroting, dan 'strekt de begroting van het voorgaande jaar tot grondslag van het beheer', conform artikel 14 lid 6. De door u gezette stap om de ontwerpbegroting voor advies aan het Cft voor te leggen, nog voor de Statenbehandeling, juicht het College toe. Hierdoor kunnen problemen als die van vorig jaar voorkomen worden en kan gezamenlijk gewerkt worden aan het inlopen van de achterstand. De Staten beschikken hierdoor over het Cft-advies op de begroting, informatie die zeer nuttig is voor de uitoefening van het budgetrecht.

**College financieel toezicht Curaçao en
Sint Maarten**
De Rouvilleweg 39
Curaçao

Telefoon (+5999) 461 9081
Telefax (+5999) 461 9088
E-mail info@cft.an
Internet www.cft.an

Bovendien kan bij een eerdere inwerkingtreding van de begroting de begrotingsuitvoering beter gemonitord worden. Een verbeterd inzicht in de begrotingsuitvoering en aandacht voor de verantwoording is in de ogen van het Cft noodzakelijk, omdat dit bijdraagt aan een betere grondslag voor de daaropvolgende begroting. In zijn reactie op de tweede uitvoeringsrapportage 2011 heeft het Cft aangegeven dat er geen inzicht is in de actuele lasten- en batenontwikkeling van Sint Maarten. Gedurende 2011 zijn er wederom geen begrotingswijzigingen aangeboden en zijn de verantwoording 2009 en 2010 nog steeds niet afgerond. Uiteraard bemoeilijkt dit de beoordeling van het realiteitsgehalte van de ontwerpbegroting 2012, maar ook constateert het Cft dat de uitoefening van het budgetrecht van de Staten wordt bemoeilijkt als informatie over de uitvoering van de begroting en mogelijk noodzakelijke bijsturing als gevolg daarvan, onvolledig en pas in een laat stadium beschikbaar is.

Om een herhaling van de afgelopen jaren te voorkomen, was het Cft er veel aan gelegen om reeds in een vroegtijdig stadium betrokken te worden bij het begrotingsvoorbereidingsproces. Deze wens is mede tot uiting gebracht tijdens het bezoek van het College in mei j.l.. Met de Raad van Ministers is toen afgesproken dat nader invulling zou worden gegeven aan deze nauwere betrokkenheid. Ondanks herhaaldelijk in herinnering roepen van deze afspraak door het Cft, heeft deze nadere invulling nog onvoldoende plaatsgevonden. Het Cft betreurt dit, al moet het wel constateren dat de afgelopen periode een verbetering van de samenwerking laat zien. Het Cft hoopt dat het voorgenomen samenwerkingsconvenant en een daaraan verbonden vestiging van het Cft op Sint Maarten deze samenwerking bestendigt.

Advies

Het Cft constateert dat de begroting in zijn algemeenheid een goed leesbaar document is geworden. De begroting is opgebouwd langs de eisen van de eigen comptabiliteitsvoorschriften die aan de begroting worden gesteld. Daarmee komen op consistente wijze nagenoeg alle belangrijke onderwerpen aan de orde. Hier en daar kan wellicht nog verbetering worden aangebracht, maar het Cft complimenteert Sint Maarten met de gezette stappen.

Op basis van de toetsing aan de hand van de criteria in artikel 15 van de Rijkswet en overige relevante regelgeving, komt het Cft tot de conclusie dat er momenteel dusdanig grote risico's in de begroting zitten dat er een gerede twijfel is of de begroting in voldoende mate tegemoet komt aan de criteria uit de Rijkswet. Daarbij vormt de (meerjarige) sluitendheid van de Gewone Dienst het voornaamste knelpunt.

Het Cft heeft de door Sint Maarten voorgelegde concept ontwerpbegroting beoordeeld. Gezien het moment van het jaar, acht het Cft het waarschijnlijk dat de Staten de begroting niet voor eind januari in behandeling kunnen nemen. Het Cft verwacht voor de behandeling van de ontwerpbegroting in de Staten een schriftelijke reactie van de regering op de voorwaarden die het Cft hieronder stelt. Op basis van deze reactie zal het Cft een aanvullend advies opstellen dat als input kan dienen bij de begrotingsbehandeling in de Staten. Conform artikel 12 van de Rijkswet zal het Cft zijn definitieve oordeel over de begroting geven op basis van de uiteindelijk door de Staten goedgekeurde en door de gouverneur vastgestelde begroting. Het Cft zal zijn

uiteindelijke oordeel over de begroting baseren op de wijze waarop Sint Maarten invulling geeft aan onderstaande voorwaarden:

1. In de hierboven genoemde schriftelijke reactie presenteert Sint Maarten een realistische planning met betrekking tot de heffing en inning van belasting op inkomsten verkregen door niet-ingezetenen uit onroerend goed. Deze planning dient te bestaan uit concrete en meetbare stappen, waarbij zowel kwalitatief als kwantitatief aangegeven dient te worden op welk moment bepaalde stappen afgerond dienen te zijn;
2. Sint Maarten zegt toe (in de hierboven genoemde schriftelijke reactie op deze brief) in de 1e uitvoeringsrapportage 2012 (uiterlijk in te dienen op 12 mei 2012):
  - o een realistisch en ambitieus plan van aanpak te presenteren met betrekking tot de verdere versterking van de belastingdienst;
  - o een realistisch en ambitieus vijfjarenplan te presenteren met betrekking tot de verbeteringen in het kader van PEFA; waarbij tevens blijkt dat er voldoende middelen (menskracht en budget) beschikbaar worden gesteld om deze verbeteringen te realiseren;
  - o een realistische en ambitieuze planning te presenteren om de langjarige financiële ontwikkeling in de ouderdomsvoorziening, sociale fondsen en pensioenen in beeld te brengen en mogelijke alternatieven te ontwikkelen gericht op de begroting 2013;
  - o een analyse op te nemen van de jaarrekeningen 2009 en 2010 en de effecten van deze analyse op de begroting 2012 en indien noodzakelijk een daarop gebaseerde suppletoire begroting.
3. In de ontwerpbegroting die aan de Staten wordt voorgelegd, gaat Sint Maarten in op de verplichtingen die volgen uit de comptabiliteitsvoorschriften, waarbij wordt aangegeven op welke manier Sint Maarten aan deze verplichtingen jegens de Staten gaat voldoen in 2012. Concreet wordt ingegaan op de momenten waarop de Staten geïnformeerd zullen worden over de uitvoering van de begroting en wanneer begrotingswijzigingen aan haar voorgelegd zullen worden;
4. Vóór de behandeling van de ontwerpbegroting in de Staten zijn in het samenwerkingsconvenant nadere afspraken gemaakt en vastgelegd over de wijze waarop het Cft nauwer betrokken wordt bij de uitvoering van de begroting en de wijze waarop over deze uitvoering wordt gerapporteerd.

Zoals hierboven reeds opgemerkt, wenst het Cft vóór de Statenbehandeling van de begroting een schriftelijke reactie op deze voorwaarden. Op basis van de wijze waarop Sint Maarten invulling geeft aan deze voorwaarden komt het Cft, voorafgaand aan de Statenbehandeling, met een aanvullend advies, welke tevens aan de Staten wordt gezonden.

Een jaar na het inwerkingtreden van de nieuwe staatkundige verhoudingen, is het zaak dat de landsinstituties vorm krijgen. Hiertoe is een gezamenlijke inzet van zowel de minister van Financiën, als de overige leden van de Raad van Ministers en de Staten noodzakelijk. Zonder een politiek commitment van alle betrokkenen zullen de noodzakelijke veranderingen immers niet tot stand komen.

Het Cft acht het van zeer groot belang dat op bovenstaande voorwaarden realistische en geloofwaardige afspraken gemaakt worden met Sint Maarten. Om de geloofwaardigheid kracht bij te zetten, zal het Cft de RMR adviseren om de toezeggingen en afspraken over te nemen en vast te leggen.

Toelichting

De twee belangrijkste criteria van artikel 15 van de Rijkswet zijn de sluitendheid van de Gewone Dienst en het voldoen aan de rentelastnorm. Het Cft voorziet grote risico's voor het criterium van de sluitende Gewone Dienst. Hieronder worden deze risico's nader beschouwd.

1. Baten

In de begroting wordt de omvang van de baten voor 2012 op ANG 432 miljoen geschat. Ten opzichte van het niveau in 2011 (ANG 421 miljoen) betekent dit een toename van ongeveer 2,5%. Er is echter sprake van een samengesteld effect. In 2011 is sprake van een substantiële bijdrage vanuit Nederland ter financiering van diverse projecten. Het gaat hier om circa ANG 17,5 miljoen. Deze bate vervalt in 2012. Daarmee rekeninghoudend is sprake van een toename van de overige baten van circa ANG 28 miljoen ofwel 7%. Los van de verwachte extra baten als gevolg van het nemen van maatregelen zijn de baten gebaseerd op de begroting 2011 met een (lichte) economische groei. Uit de realisaties tot en met oktober 2011 komt echter een beeld naar voren dat het verwachte niveau van de begroting 2011 (ANG 421) mogelijk niet gehaald gaat worden. Op basis van een trend die uit voorgaande jaren kan worden afgeleid dat de baten tot en met oktober achter blijven bij de prognose. Mogelijk dat het hierbij gaat om een tegenvaller van circa ANG 10 miljoen. Met name de Winstbelasting en de Belasting Bedrijfsomzetten blijven achter. Per saldo vertonen de belastingramingen 2012 dus een substantiële groei ten opzichte van zowel de begroting als de verwachte uitkomst 2011. Hier staat wel een verwachte onderuitputting bij de lasten tegenover. Mogelijk in dezelfde orde van grootte als de tegenvaller bij de baten.

Voor een klein deel wordt de toename in de baten veroorzaakt door de veronderstelde economische groei in 2012. De meest recente raming van de Centrale Bank van Curaçao en Sint Maarten gaat uit van 0% reële economische groei.

De toename van de baten is vooral te verklaren door een aantal voorgenomen maatregelen die de opbrengst van reeds bestaande belastingbronnen moet vergroten. De meest in het oogspringende hiervan is het belasten van inkomsten van niet-ingezetenen verkregen uit de verhuur van onroerend goed op Sint Maarten. Alhoewel dit in de geldende wetgeving verankerd is, is dit tot op heden nimmer benut. Sint Maarten verwacht dat dit in 2012 circa ANG 21 miljoen kan opbrengen. Uit een separaat ontvangen toelichting blijkt dat het hier gaat om een opbrengst met terugwerkende kracht over een periode van 5 jaar. In totaal is mogelijk zelfs 48 miljoen te realiseren, maar Sint Maarten heeft gekozen om slechts circa 40% daarvan op te nemen. Hoewel het Cft het toejuicht dat niet de volledige potentiële opbrengst wordt opgenomen, voorziet het Cft substantiële risico's bij de haalbaarheid van deze opbrengst in 2012. Deze twijfels zijn niet zozeer gelegen in de fiscaal juridische haalbaarheid. De wet biedt

de mogelijkheid tot het belasten van deze inkomsten. De risico's liggen meer in de praktische haalbaarheid. Gezien het feit dat het om niet-ingezetenen gaat, waarbij financiële stromen veelal rechtstreeks tussen eigenaar en huurder verlopen en daarmee buiten Sint Maarten om en er ongetwijfeld bezwaar en beroep aangetekend zal worden, is het onzeker of de baten gerealiseerd kunnen worden, zeker in 2012.

Om beter te kunnen bepalen hoe groot dit risico is en om de voortgang gedurende het jaar te kunnen volgen, verzoekt het Cft Sint Maarten het overleggen van een planning waarin helder wordt weergegeven wat de verschillende stappen zijn die gezet moeten worden bij de heffing en inning van deze belasting en wanneer deze moeten plaatsvinden. Aan de hand van deze planning kan op voorhand beter een uitspraak gedaan worden over de haalbaarheid. Ook kan dan tijdig worden bijgestuurd indien de planning niet gehaald wordt. Het Cft zal gedurende het jaar op basis van deze planning de voortgang van deze maatregel volgen. In het geval de planning niet gehaald wordt zal het Cft, op basis van artikel 17 van de Rijkswet de haalbaarheid van de begroting ter discussie stellen. Deze planning dient voor de behandeling van de ontwerpbegroting in de Staten aan het Cft overhandigd te worden. Overigens wil het Cft met nadruk stellen dat het streven van Sint Maarten om bestaande wetgeving te effectueren en zo de baten te verhogen gesteund wordt.

2. Versterking belastingdienst

Het Cft erkent dat Sint Maarten voor een grote uitdaging staat om een land en de daarbij behorende instituties op te bouwen. Dat is geen geringe opgave. De bijdrage van een ieder in de samenleving is hierbij van groot belang. Daarbij moet het belang van het kunnen beschikken over voldoende financiële middelen niet worden onderschat.

Gebleken is dat de belastingdienst op Sint Maarten niet optimaal functioneert. Hierdoor is de belastingopbrengst, gegeven het potentieel van het huidige fiscale stelsel, substantieel lager dan mogelijk. In het kader van het USONA-project Versterking Belastingdienst zijn de nodige stappen gezet om verbetering in dit functioneren aan te brengen. De vraag is echter of dit op zo'n korte termijn al zijn vruchten af zal werpen. Met het nemen van extra maatregelen om meer inkomsten te verwerven, stemt het Cft van harte in. Een versterking van de belastingheffing en inning, inclusief het toezicht op goederen die het land binnenkomen, acht het Cft dan ook de eerste prioriteit van de minister van Financiën.

Het Cft zal een mogelijk positief advies mede baseren op de voorwaarde dat Sint Maarten bij de eerste uitvoeringsrapportage 2012 een realistisch en ambitieus plan neerlegt gericht op versterking van de Belastingdienst, de ontvanger en de douane. Onderdeel hiervan zal een garantie moeten zijn dat de door de Nederlandse Belastingdienst ter beschikking gestelde menskracht ook daadwerkelijk ingezet zal worden.

3. Lasten

Het niveau van de lasten in de voorliggende begroting is gelijk aan dat van de baten. Aangezien de raming van de baten met onzekerheden omgeven is, voorziet het Cft ook

risico's ten aanzien van de mogelijkheid om de lasten te kunnen financieren. De toename ten opzichte van de begroting 2011 is met name gelegen in de personeelskosten. In verband met de noodzaak om het overheidsapparaat van het nieuwe land verder op te bouwen wordt de invulling van een groot aantal vacatures voorzien. De verwachting is dat het personeelsbestand met ruim 90 FTE toeneemt.

In dit verband merkt het Cft op dat in de voorliggende ontwerpbegroting de plannen van aanpak op vooral Justitieterrein getemporeerd zijn. Het Cft ontvangt hierover graag inzicht in hoeverre dit overeen komt met de afspraken die gemaakt zijn in de voortgangscommissie. In de begroting wordt geen rekening gehouden met de indexering van de ambtenarensalarissen. Het Cft voorziet hierin een risico en gaat ervan uit dat Sint Maarten, mocht er toch tot indexering overgegaan moeten worden, hiervoor middelen vrijmaakt middels een begrotingswijziging.

De raming voor de lasten in 2012 is voor een groot deel gebaseerd op de begroting 2011. Het Cft beschikt weliswaar nog niet over de 3^e Uitvoeringsrapportage 2011, maar wel over een overzicht met 'ruwe data' met betrekking tot de realisaties tot en met oktober 2011. In datzelfde overzicht wordt tevens een prognose gemaakt met betrekking tot de jaaruitkomst. Hieruit ontstaat een beeld van substantiële onderuitputting. Weliswaar is sprake van een lineair-rekenkundige extrapolatie, waardoor de cijfers niet eenduidig zijn te interpreteren, maar een onderuitputting van ANG 10-20 miljoen is niet ondenkbaar. De oorzaak hiervan is mogelijk gelegen in het feit dat de begroting 2011 pas in een laat stadium van kracht is geworden en Sint Maarten de eerste maanden van het jaar slechts over een sterk verlaagd lastenplafond kon beschikken.

4. Financieel beheer

De uit de PEFA-assessment gebleken gebrekkige staat van het financieel beheer leidt ertoe dat de realisatiegegevens uit de financiële administraties niet volledig, betrouwbaar en tijdig zijn. Samen met de risico's met betrekking tot de te realiseren baten leidt dit tot het risico dat de begrotingsuitvoering uit de pas gaat lopen en dit niet tijdig tot uitdrukking komt in de rapportages. Het feit dat de uitvoeringsrapportages eigenlijk zonder uitzondering te laat worden ingediend helpt daarbij niet. Het Cft wenst dan ook nadere afspraken te maken met Sint Maarten met betrekking tot de betrokkenheid van het Cft bij het monitoren van de uitvoering van de begroting en de (maandelijkse) rapportage hierover, waarmee tevens bevorderd kan worden dat het proces om tot tijdige en kwalitatief betrouwbaarder rapportages te komen zal verbeteren.

De PEFA-analyse toont aan, dat de instituties van Sint Maarten aan een grondige herziening toe zijn. Het Cft is zich er bewust van dat Sint Maarten een land in opbouw is, maar wel degelijk de landstatus bezit en dus ook de verantwoordelijkheden die hierbij horen. Het equiperen van het ministerie van Financiën op een dusdanige wijze dat het tegemoet kan komen aan de eisen die aan een dergelijk ministerie kunnen worden gesteld, is daarbij van eminent belang. Anders ontstaan grote risico's voor de begrotingsvoorbereiding, -uitvoering en -verantwoording. Het gebrekkige zicht op de uitvoering van de begroting 2011 en het volledig ontbreken van

verantwoordingsinformatie, geeft aan dat de bestemming van belastinggelden op zijn minst onduidelijk is. De kwaliteit van de onderbouwingen en de geleverde informatie noodzaken daarom tot een grote spoed bij het doorvoeren van verbeteringen. Via verschillende (USONA-) projecten en het instellen van de Taskforce heeft Sint Maarten aangetoond dat het het belang van verbetering in het financieel beheer onderkent. Het Cft is blij dit te constateren en roept Sint Maarten op om, met de uitkomsten van het PEFA-assessment in de hand, een tandje bij te zetten. Het Cft baseert zijn uiteindelijke oordeel over de begroting mede op een politiek commitment vanuit Sint Maarten aan een realistisch en ambitieus vijfjarenplan met betrekking tot de verbetering van het financieel beheer. Hierbij horen niet alleen goede voornemens, maar ook de daarbij horende mensen en middelen, waarbij een strakke regie van groot belang is. Dit politieke commitment vergt een beslissing van zowel de minister van Financiën, als van de gehele Raad van Ministers en de Staten van Sint Maarten.

De gebrekkige staat van het financieel beheer is niet alleen onwenselijk vanuit het oogpunt van de onderbouwing van de begroting. Ook vanuit het oogpunt van de begroting als het centrale instrument om het overheidsbeleid vorm te geven, is een deugdelijk beheer zeer wenselijk. Het budgetrecht van het parlement is een essentieel recht in een democratie. Er dient dan ook onverkort uitvoering gegeven te worden aan de bepalingen in de Rijkswet hierover. Het Cft verwacht in de ontwerpbegroting een toezegging omtrent de momenten waarop begrotingswijzigingen aangeboden worden aan de Staten.

5. Meerjarencijfers

Zoals reeds in eerdere adviezen aangegeven, acht het Cft het van groot belang dat de begroting op belangrijke onderdelen aan een doorlichting wordt onderworpen. Op deze wijze kan inzichtelijk worden gemaakt in hoeverre de huidige meerjarencijfers de toekomstige ontwikkeling van de noodzakelijke lasten voldoende weerspiegelen. De wijze waarop de meerjarencijfers thans tot stand komen geeft het Cft daarin onvoldoende vertrouwen. Het betreft nu een extrapolatie van het begrotingsjaar, met enkele (relatief) marginale aanpassingen. Er wordt onvoldoende rekening gehouden met demografische trends. Overal ter wereld kampen landen met een ouder wordende bevolking, met alle financiële gevolgen voor de ouderdomsvoorzieningen, pensioenen en de zorg van dien. Ook Sint Maarten zal hieraan niet ontkomen. Het is dan ook verstandig om reeds nu deze gevolgen in beeld te brengen en mogelijke oplossingsrichtingen te inventariseren. Het Cft zal zijn uiteindelijke oordeel over de begroting mede baseren op een realistische en ambitieuze planning voor een dergelijk onderzoek, gericht op maatregelen in de begroting 2013, die reeds in het 1^e kwartaal 2012 van start gaat. Daarna (ast) dienen de doorlichtingen van andere belangrijke onderwerpen van overheidszorg, zoals Onderwijs, Infrastructuur, Justitie, van een dergelijke planning te worden voorzien.

Naast de meer fundamentele analyse van de meerjarenbegroting plaatst het Cft tevens vraagtekens bij de groei in baten in de meerjarenraming. De meerjarige ontwikkeling in de baten is als volgt weergegeven:

	2012	2013	2014	2015
Totaal inkomsten dit jaar	432,5	441,2	450,0	459,0
Groei economie	0,9	0,9	0,9	0,9
Verbetering heffing en inning	2,5	3,5	4,5	5,5
Maatregelen	5,3	4,4	3,6	3,0
Totaal inkomsten volgend jaar	441,2	450,0	459,0	468,4

Uit bovenstaand overzicht kan worden afgeleid dat er telkens sprake is van structureel hogere baten en dat deze jaarlijks toenemen. Zo leidt bijvoorbeeld de verbetering in heffing en inning in 2012 tot een extra bate van ANG 2,5 miljoen. Daar komt in 2013 ANG 3,5 miljoen bovenop, in 2014 ANG 4,5 miljoen en in 2015 ANG 5,5 miljoen. Ten opzichte van begin 2012 gaat het dan om ANG 16 miljoen in 2015. De acties die ten grondslag liggen aan deze verbetering worden echter nergens benoemd en toegelicht. Hetzelfde geldt voor extra baten als gevolg van de 'maatregelen'. Deze cijfers zijn derhalve niet op plausibiliteit te beoordelen. Het uitgangspunt in bovenstaande tabel is het niveau 2012 (ANG 432,5 miljoen). Dit is echter inclusief de eerder besproken extra opbrengst uit het belasten van inkomsten van niet-ingezetenen. Dit betrof echter een bedrag over een periode van 5 jaar en kan derhalve nimmer structureel zijn. Het Cft is dan ook van mening dat de meerjarenraming van de baten onvoldoende robuust is.

De meerjarige lastenraming is een resultante van enerzijds maatregelen om de zich thans voordoende inefficiëntie te elimineren en anderzijds algemene kostenstijgingen en extra rente- en afschrijvingslasten als gevolg van voorgenomen investeringen. De maatregelen om de inefficiëntie te elimineren worden wederom niet benoemd en toegelicht en dus niet op plausibiliteit te beoordelen. Ten opzichte van begin 2012 gaat het in 2015 om een bedrag van circa ANG 16 miljoen.

Tot slot

Op basis van bovenstaande analyse komt het Cft tot de conclusie dat er substantiële risico's zitten in de raming van de (meerjarige) baten. Samen met de nog gebrekkige staat van het financieel beheer en daarmee het verre van optimale inzicht in de realisaties van de lasten, leidt dit ertoe dat het Cft de uitvoering van de thans voorgelegde begroting zeer risicovol acht. Zonder aanvullende stappen zal het Cft dan ook niet positief kunnen adviseren. Deze stappen zijn middels een aantal aanvullende voorwaarden gedefinieerd. Ter verbetering van het financieel beheer zijn belangrijke stappen gezet met het in gezamenlijkheid uitvoeren van het PEFA-assessment. Het Cft waardeert het zeer dat Sint Maarten hierin een dergelijke openheid en samenwerkingsbereidheid heeft getoond. Het is nu zaak om de uitkomsten van dit assessment om te zetten in concrete plannen, hiervoor (indien nodig) geld en menskracht ter beschikking te stellen en hier een strakke regie op te zetten.

In de tussentijd is het van belang om de uitvoering van de begroting strak te monitoren. Het Cft wenst daar graag nauw bij betrokken te worden. Hierover zullen nadere afspraken gemaakt moeten worden.

Kenmerk
Cft 201100984
Blad
9/9

Het Cft heeft een aantal voorwaarden gesteld ten einde te bevorderen dat het Cft in zijn uiteindelijke advies, op de vastgestelde begroting, een positief oordeel kan geven. Op basis van de wijze waarop Sint Maarten invulling geeft aan deze voorwaarden komt het Cft, voorafgaand aan de Statenbehandeling, met een aanvullend advies, welke tevens aan de Staten wordt gezonden. Het Cft is van mening dat de controle op de regering en op de uitvoering van de wetgeving in eerste instantie moet liggen bij de Staten. Daartoe is het van groot belang dat de Staten beschikken over alle relevante informatie. Artikel 11 van de Rijkswet stelt dat onderliggend advies door de regering aan de Staten overhandigd wordt, inclusief de reactie van de regering daarop.

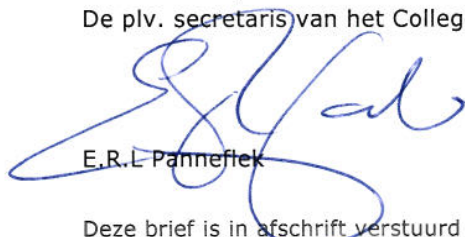
Zoals bekend dient het Cft op 15 december a.s. de RMR te informeren over de begrotingsvoorbereiding 2012. Het Cft is voornemens om deze brief, als invulling van deze wettelijke taak, in afschrift aan de RMR te versturen. Tevens zal het Cft de RMR adviseren om de bovengenoemde voorwaarden over te nemen.

Mocht u behoefte hebben aan een toelichting op dit schrijven dan is het Cft gaarne bereid die te geven.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

Namens deze,
De plv. secretaris van het College financieel toezicht Curaçao en Sint Maarten

E.R.L. Pannefiek

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De secretaris-generaal van het ministerie van Financiën van Sint Maarten
Het hoofd Financiën van Sint Maarten